

Verkkosivuston ylläpito -case Apuaeroon.fi

Rautiainen, Pekka

2015 Laurea Leppävaara

Laurea-ammattikorkeakoulu
Leppävaara

Verkkosivuston ylläpito -case Apuaeroon.fi

Pekka Rautiainen
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Maaliskuu, 2015

Pekka Rautiainen

Verkkosivuston ylläpito -case Apuaeroon.fi

Vuosi

2015

Sivumäärä 25

Yhä useampi yritys on siirtänyt toimintansa tiedotuksen Internetiin omille verkkosivuilleen. Toimivien ja uudenaikaisten sivujen ylläpitämien koskee kaikkia, jotka haluavat antaa positiivisen ja nykyaikaisen kuvan yrityksestään ja toiminnastaan. Tämän opinnäytetyön aiheena on saada toimimaton verkkosivusto toimivaksi niin toiminnallisten muutosten osalta kuin kooditasollakin. Tarve sivuston uudistuksille ja päivityksille havaittiin asiakkaan puolelta. Työssä toteutettiin asiakkaan havainnointiin perustuvia parannusehdotuksia sekä yhteistyössä löydettyjä muutostarpeita.

Sivuston päivityksessä käytettiin PHP-ohjelmointikieltä, jolla toteutettiin verkkosivuston toimimaton osio ja koodi toimivaksi. Haasteina oli dokumentaation puute, jota parannettiin tulevaisuutta varten kirjoitetuilla kommentoinnilla. Tiedon hankinnassa hyödynnettiin internetlähteitä ja aihetta tukevaa kirjallisuutta.

Työn tuloksena sivusto saatiin päivitettyä ja toimimattomat osiot korjattua. Sivustoa muutettiin myös niin, että se saatiin tyyliältään yhdenmukaiseksi. Toimenpiteiden yhteydessä löytyi muutama tietoturva-aukko, jotka myöskin korjattiin.

Asiakas oli erittäin tyytyväinen sivuston päivityksen tulokseen, joka toteutui sovitussa aikataulussa. Yhteisymmärryksessä tehdyt lisämuutokset vaikuttivat positiivisella tavalla verkkosivujen ulkonäköön ja toimivuuteen.

Asiasanat: Toimimaton, PHP-ohjelmointikieli, dokumentaatio, yhdenmukainen, ylläpito.

Pekka Rautiainen

Web Site Maintenance

Year

2015

Pages 25

More and more companies have moved the information of their activity to their own web sites. Those who want to give a positive and modern image of their company and its operations should be interested in maintaining the functionality and the modern look of their web sites. The purpose of this thesis is to get the non-functional web site working functionally with the functional changes as well as in the code level. The demand for the reforms and updates for the web site was presented by the commissioner of the thesis. The improvement actions that were implemented were based on the observations of the commissioner and on the observations made in co-operation with the commissioner.

PHP-programming language was used to update the web site to work properly in the main inoperative sections as well as in the code level. The main challenges were the lack of documentation which was now improved for the future. Sources from the Internet and supportive literature were used for the acquisition of the data.

As a result, the web site was updated and the inoperative sections were repaired. The web site's style was also coded to look similar throughout the site. Over updating, there were discovered a few security vulnerabilities which were also repaired.

The commissioner was very pleased with the update of the web site which was completed on schedule. The additional changes were made in agreement and they affected the web site's appearance and functionality in a positive way.

Keywords: Inoperative, PHP-programming language, documentation, uniform, maintenance.

Sisällys

1. Johdanto.....	6
1.1 Taustaa	6
1.2. Tavoite ja menetelmät.....	6
1.3. Asiakasvaatimukset	7
2. Ohjelmointi kieli ja ylläpito.....	8
2.1. PHP.....	8
2.2. Ylläpito	9
3. Sivuston päivitysprosessi.....	10
3.1. Palvelut-osion Etsi palveluita.....	10
3.2. Palvelut-osion napit	11
3.3. Palvelut-osion Elämäntilanteeni-valikko	12
3.4. Koulutus-osion päivämäärät	12
3.5. Koulutus-osion muokkaus-tila.....	14
3.6. Koulutus-osion muokkaus-sivun kalenteri	14
3.7. Sivuston toiminta ja tietoturva.....	15
4. Arviointi ja loppupäätelmät	17
Lähteet	18
Kuvat	19
Liitteet.....	19

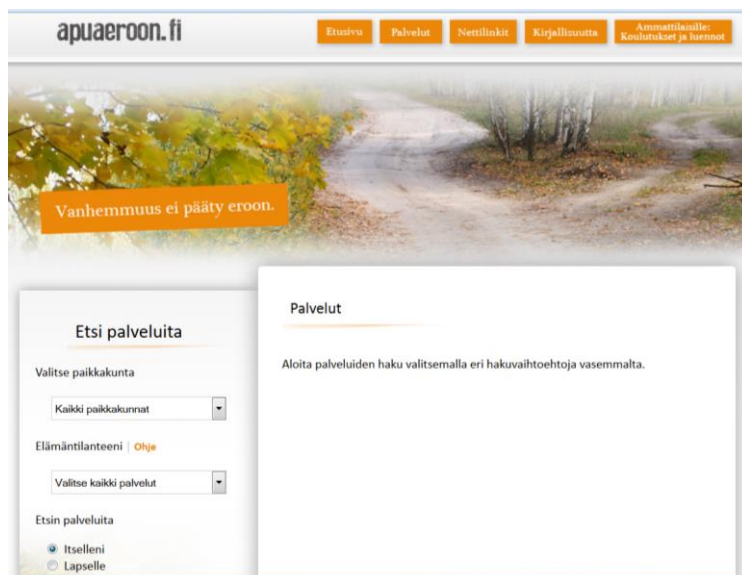
1. Johdanto

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on saada asiakkaan verkkosivusto toimivaksi, niin toiminnallisten muutosten osalta kuin kooditasollakin. Muutokset, parannusehdotukset ja toimimattomuudet on dokumentoitu asiakkaan kanssa keskustellen ja toteutetaan hänen toivomustensa perusteella.

1.1 Taustaa

Monet toimintamuodot ja asiakaspalvelut ovat siirtyneet verkkoon. Siksi verkossa läsnäolo on useimmiten välttämättömyys palveluiden tarjonnan ja saatavuuden kannalta. Verkkosivustoilta toimijat löytävät ko. palveluja ja yhteydenottomahdollisuuksia nopeasti, joustavasti ja ajanmukaisesti. Verkkosivustot kehitetään usein ulkopuolisten asiantuntijoiden projektina, mutta sivustojen ylläpito jää sisällöntuottajan vastuulle. Sisällöntuottaja on harvoin sivustonsa koodin ammattilainen ja hänelle sivuston päivittäminen ja muokkaaminen ylläpitotarpeen ilmaantuessa on vaativa haaste.

Tässä opinnäytteessä päivitettävänä oleva porttaalipalvelu avattiin kesäkuussa 2013 ja noin vuoden kuluttua havaittiin kooditasoisia ylläpitotarpeita. Sivusto löytyy verkosta osoitteella Apuaeroon.fi. Se on Ensi- ja turvakotien liiton Neuvokeskuksen tarjoama porttaali eroa harkitseville tai sitä läpi käyville perheille, isille ja äideille. Kesäkuusta 2013 lähtien palvelu on tarjonnut apua sitä tarvitseville. Kuvassa 1 apuaeroon.fi- palveluporttaali.

Kuva 1: Apuaeroon.fi-portaali

1.2. Tavoite ja menetelmät

Opinnäytetyön tavoitteena oli tehdä verkkosivustolle tarvittavat ylläpitotoimenpiteet : muokata portaalin sivustoa asiakkaan vaatimusten mukaan ja työstää toimimaton koodi

toimivaksi. Tietoperustan työn toteuttamiselle muodostaa php-kieli ja sen syntaksin ymmärtäminen. Opinnäytetyössä avataan myös käsitettä ylläpito. Tietoperustaan tutustumiseen käytettiin kirjallisuutta ja internetlähteitä.

Toimintojen muutokset on tehty iteratiivisesti määrittelyn, suunnittelun, toteuttamisen ja testaamisen vaiheihin. Toimintojen aikaan saamiseksi tuotetut php-ohjelmointikieliset kooditoteutukset on opinnäytetyössä esitetty prosesseina, joissa ilmenee toteutukseen liittyvät haasteet ja ratkaisut.

Toimintojen iteraatiot sisältävät seuraavat prosessivaiheet:

- asiakasvaatimusten kartoittaminen sekä määrittely,
- muutosten aiheuttaman koodin määrittely,
- muutosten toteuttamisen suunnittelu vanhaan koodiin,
- php-koodin tuottaminen ja sen liittäminen osaksi vanhaa koodia,
- koodin testaaminen ja toimimattomuuden korjaaminen,
- portaaliin liittyvän toiminnallisuuden testaaminen ja toiminnan muutosten hyväksyminen.

1.3. Asiakasvaatimukset

Asiakkaan ylläpitotarpeet porttaalille määrittävät toteutettavat toiminnot. Portaaliin tulevista muutoksista ja koodin toimimattomuudesta keskusteltiin asiakkaan kanssa. Keskustelut kirjattiin sovituiksi muutostöiksi.

Asiakasvaateita sivuston päivittämistä varten ovat seuraavat toiminnot :

- 1 Palvelut-osion Etsi palveluissa pitäisi pystyä valitsemaan useita palveluita yhtäaikaaisesti.
- 2 Koulutus-osio: Sinne haluttiin koulutus- ja luennot-ilmoitukset järjestykseen päivämäärän mukaan.
- 3 Koulutus-osio: Toivottiin, että koulutus- ja luennot-ilmoitukset häviäisivät sivulta kun päivämäärä on niiden loppumispäivämäärää suurempi.
- 4 Koulutusten muokkaus-sivulle tarvittiin kalenteri, jolla pystyisi lisäämään tuleviin koulutuksiin päivämäärät valitsemalla päivät kalenterista.
- 5 Koulutus-osio: Toivottiin, että koulutus-osioon lisättyjä koulutuksia pystyisi admin-sivulla muokkaamaan ilman, että niitä tarvitsisi aina poistaa ja lisätä uudelleen.
- 6 Webhotellipalvelujen php-ohjelmistojen päivitys php 5.3.:sta 5.4.:een

Asiakkaan toivomien parannustoimenpiteiden jälkeen esitin muita sivustoja ja koodia koskevia parannusehdotuksia. Asiakas ilmaisi mielipiteensä sivuston muokausehdotuksista: mielipide oli myönteinen osalle muutosehdotuksista ja osalle hänellä oli oma ehdotus, kuinka he haluaisivat korjaukset tehtävän.

Asiakkaan kanssa päätetyt parannusehdotukset alkuperäisten sivuston päivitys toimenpiteiden jälkeen :

- 1 Koko sivusto: Tietoturva-aukkojen etsintä ja niiden korjaaminen sekä mahdollisten

virheilmoitusten selvittäminen.

2 Palvelut-osio: Toivottiin yhtenäisen näköisiä täppiä hakupalvelun valikossa.

3 Palvelut osio: Palvelut-listalla havaittujen, eri muotissa olevien palveluiden muodollinen yhtenäistäminen.

2. Ohjelmointi kieli ja ylläpito

Tämän opinnäytetyön tietoperusta rakentuu php-ohjelmointikielestä ja internet sivuston ylläpidosta. Työssä havainnollistetaan myös itse php-koodin rakennetta. Tietoperustaa tukevat esimerkit, jotka antavat paremman käsityksen teorian käsityksestä.

2.1. PHP

PHP (HyperText Preprocessor) on ohjelmointikieli, joka on suunniteltu käytettäväksi lähinnä palvelinpuolen dynaamisten nettisivujen luonnissa, mutta sitä käytetään myös yleiskäyttöisenä ohjelmointikielenä. Internet palvelimelle asennettava PHP-ohjelma tulkitsee käyttäjän tekemät koodit ja muokkaukset niihin ja näyttää ne sitten internetsivuna. Viime vuosina PHP-kielen käytön lisääntyminen on kasvanut nopeasti ja samalla myös sen ominaisuudet ja laajuus ovat kasvaneet. Vuonna 2013 alussa PHP oli asennettuna yli 240 miljoonaan nettisivustoon ja yli 2 miljoonalle web-palvelimelle.

PHP-kieli on korkean tason kieli niin kuin useimmat muutkin nykyajan ohjelmointikielet. Käsite 'korkea taso' viittaa siihen, että ohjelmointi tapahtuu käsittein, jotka ovat ihmiselle tuttuja ja luonteenomaisia. (Kolehmainen 2006, 3.)

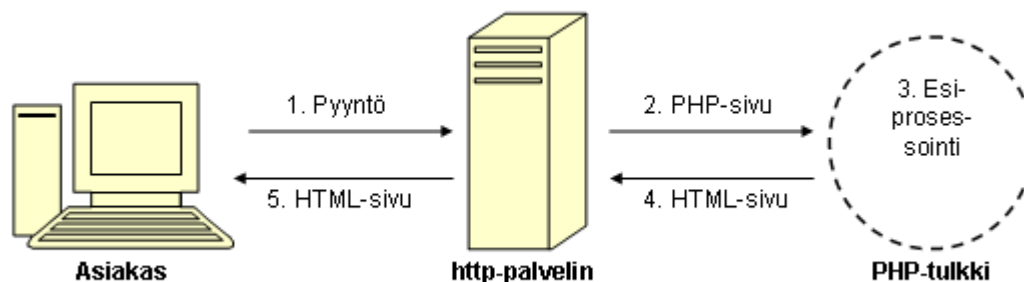
PHP:lla voit tehdä asioita, kuten luoda käyttäjätunnuksen ja salasanan kirjautumissivuille, luoda foorumeita, kuvagallerioita, kyselyitä ja paljon muuta. Sillä voi tehdä yksinkertaisista html-sivuista elävämmät ja monimuotoisemmat.

PHP-koodin käytön aloittaminen on suhteellisen yksinkertaista. Tarvitset palvelimen, esimerkiksi nettisivulta, joka tukee PHP-kieltä tai sitten annat tietokoneesi luulla, että sille on palvelin asennettuna. Tämä johtuu siitä, että PHP-koodia ei suoriteta tietokoneellasi, vaan palvelimella, joka sitten näyttää tuloksen ruudullasi.

PHP-kielessä käytetään variaabeleita eli muuttujia, joita voi ajatella 'varastoksi'. Laitat asian 'varastoon', josta voit käyttää ja käsitellä sitä ohjelmassasi. Asiat, joita haluat 'varastoida', ovat numeroita ja tekstiä. Toisin sanoen määrittelet eri muuttujia helpommin ja nopeammin käytettäväksi ohjelmoinnissasi.

Paras tapa selittää, kuinka PHP toimii, on vertailla sitä tavalliseen HTML-sivuun, kuten esimerkiksi jos kirjoittaa internetselaimen osoiteriviin html-dokumentin osoitteen, kuten esimerkiksi 'http://www.testaussivu.com/testi/sivu.htm'. Tällä tavalla lähetetään pyyntö html-sivusta. Jos taas kirjoittaa osoitteen 'http://www.testaussivu.com/testi/sivu.php,

lähettää se pyynnön php-sivusta. Palvelin lukee php-sivun huolellisesti, jotta se näkee onko sivulla joitakin toimintoja, jotka vaativat suorittamista. Vasta tämän jälkeen palvelin lähettää pyydetyn sivun. Onkin tärkeää ymmärtää, että käyttäjä näkee ainoastaan palvelimelta lähetetyn tuloksen, eikä itse koodia, jolla se on saatu aikaiseksi. Tämä tarkoittaakin sitä, että jos klikkaa ”Näytä lähdekoodi” -kohtaa sivulla, tulee näkyviin ainoastaan perus html-merkkaukset, eikä itse php-koodia.

Kuva 2: Kuinka PHP toimii. (http://users.jyu.fi/~kolli/ITK215_05/php/php-toiminta.png)

2.2. Ylläpito

Internet-sivujen ylläpitäminen on erittäin tärkeä osa pidettäessä sivut tuoreen näköisinä ja päivitettyinä. Kävijät tulevat sivustolle uudestaan, jos tieto on uutta ja päivitettyä. On myös usein hyvä, jos sivustolla on käytetty uutta teknologiaa ja tyylejä antamaan sivuille nykyaikaista sisältöä ja näyttävyyttä. Ylläpidon tehtävänä on varmistaa sivuston asianmukainen toimivuus, korjata toimimattomat linkit ja kuvat sekä varmistaa, että sivuston asettelu yms. heijastaa sivun tarkoitusta oikein. Sivusto onkin hyvä tarkistaa kuukausittain. Tässä muutama esimerkki, joita olisi hyvä tarkistaa:

- Päivämääriin liittyvät sisällöt, kuten ilmoitukset tulevista tapahtumista tai deadlineista (kun tapahtuman päivämäärä ohittuu, ei sen pitäisi enää näkyä sivustolla tulevana tapahtumana).
- Sivuston toiminnalliset elementit, kuten yhteyslomakkeet, sähköiset kaupankäynnit sekä tietokannat olisi hyvä tarkistaa, jotta ne toimivat moitteettomasti.
- Ulkoiset linkit (linkit muille sivustoille) olisi hyvä tarkistaa, että kyseiset ulkopuoleiset sivustot ovat vielä toiminnassa ja linkin osoite ei ole muuttunut.
- Kaikki sivut ja navigointipalkin linkit tulisi tarkistaa sekä varmistaa rakenteellisten elementtien näkyminen oikein kaikilla sivuilla.
- Niiden kuvien tarkistaminen, jotka eivät näy oikein tai niitä kuvaa vain punainen 'X'

Olisi myös hyvä kirjoittaa ylös muistiinpanoja, kun ensimmäistä kertaa tarkastaa sivuston. Näin säästää aikaa seuraavalla kerralla, kun ei tarvitse etsiä kaikkia tarkastettavia kohtia.

Jos ja kun jotain päivitettävää löytyy sivustolta, toimii koodin ja sivuston analogia tässäkin tilanteessa. Ellet ole ammattilainen, on olemassa asioita, joissa luultavasti tarvitset apua, mutta on myös monia asioita, joita voi tehdä itse. Vaikkakin on monia eri ohjelmia, jotka

nopeasti ja kätevästi pystyisivät päivittämään tarvittavat kohdat sivustolta, päädytään yleensä ottamaan yhteyttä ammatilaiseen.

Olipa sivuston päivittäjä kuka tahansa niin suurin osa päivityksistä tulee tehdä koodipuolella. Tämän takia olisikin hyvä, jos edellisistä päivityksistä ja muutoksista olisi jotakin dokumentaatiota. Voi nimittäin olla tilanteita, jossa sivustoa on koodannut useita eri henkilöitä, joilla kaikilla on omanlaisensa tapa tehdä töitä. Koodia kun on mahdollista kirjoittaa monella eri tavalla saaden saman lopputuloksen. Dokumentaation puute tuo ainoastaan lisähaasteita seuraavalle, mistä taas johtuu aikataulun pidentyminen ja oletettavasti myös taloudellista haittaa. Siksi koodiin olisi hyvä tehdä merkintöjä siitä, mitä tämän kohdan koodilla toteutetaan.

3. Sivuston päivitysprosessi

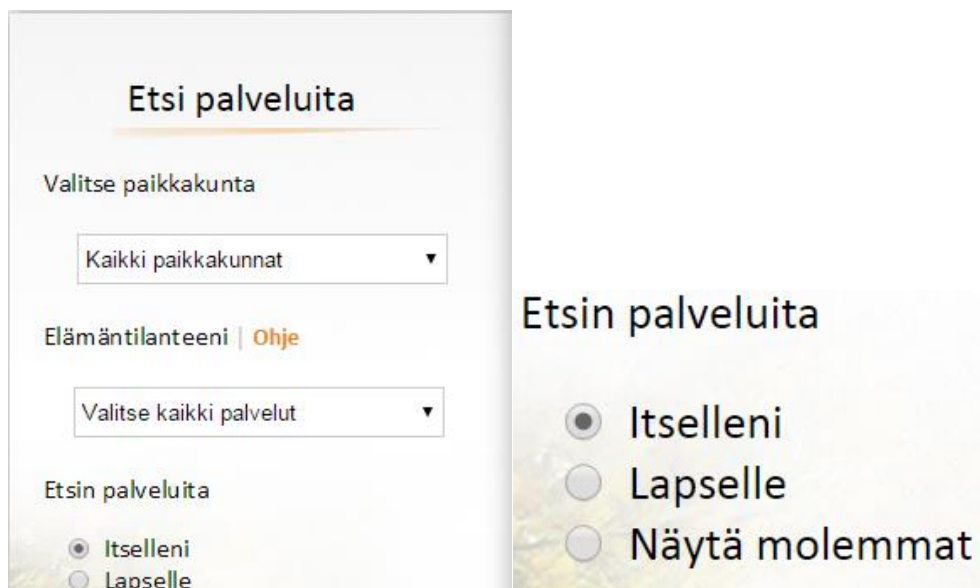
Portaalin dokumentaatio oli ainoastaan admin-tunnusten kautta saatavissa sivustosta, joten varsinaista koodia kommentoivaa dokumenttia ei ollut käytettävissä. Näin ollen jouduttiin tutustumaan sivustoon kooditasolla.

Tutkiminen aloitettiin alkuperäisestä koodista ja samalla hahmottaen mitä mistäkin syntyi ja miksi. Osoiden poistot, kopioinnit ja testaukset kertoivat, miten mikäkin näkyi sivustolla. Jos jälki ei toiminut tai tyydyttänyt, muokattiin alkuperäinen koodi takaisin ja yritettiin uudelleen. Internetistä ja valituista kirjoista sai avustavia tietoja oikeanlaisen toiminnallisuuden tuottamiseen.

Koska sivuston koodista tai koodissa ei ollut yhtään dokumentaatiota, josta olisi ollut apua toiminnallisuuden tuottamiseen, jouduttiin toimimaan oletusten, yritysten ja erehdysten tomintaperiaattein. Tietyin kohdan koodin tajuaminen vaatiikin paljon päättelemistä. Suurin osa projektin ajasta menikin tämän vuoksi toiminnallisen tuottamisen koodin hahmottamiseen ja oikean kohdan etsimiseen lukuisista eri tiedostoista ja niiden koodipätkistä.

3.1. Palvelut-osion Etsi palveluita

Sivuston päivitys aloitettiin muokkaamalla Palvelut-osion Etsi palveluita-kohtaan kolmas täppä, jolla pystyy valitsemaan palveluita itselleni ja lapselle yhtäaikaisesti. Ennen parantelua kohdassa oli vain kaksi täppää, Itselleni ja Lapselle, joilloin näitä kahta ei pystynyt tarkastelemaan samalla kertaa.

Kuva 3: Palvelut-osio ennen päivitystä Kuva 4: Palvelut-osio päivityksen jälkeen

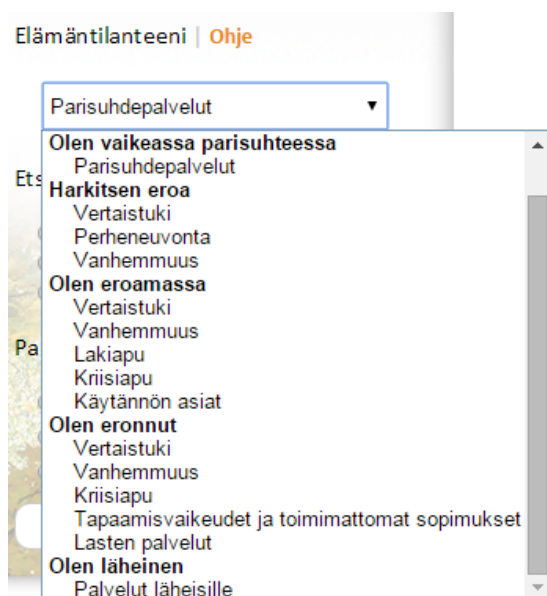
3.2. Palvelut-osion napit

Asiakkaan kanssa päätettiin ensimmäiseksi saada sivulle näkymään kolmas täppä, jota painamalla saataisiin näkyviin molemmat saman aikaisesti. Toinen vaihtoehto olisi ollut muuttaa koodia niin, että alkuperäiset kaksi täppää olisi voineet molemmat valita, eikä näin ollen olisi tarvittu kolmatta erillistä täppää. Tähän vaihtoehtoon ei päädytty, koska silloin kyseisen osion täpät olisi pitänyt muuttaa erilaisiksi, jonka seurauksena sivuston kaikki muutkin täpät olisi pitänyt muuttaa tyyliältään samanlaisiksi. Koodia tutkiessa havaittiin kohta, josta nykyiset kaksi täppää saavat arvonsa. Koodi kopioitiin uudelle riville ja vaihdettiin muuttujat uusiksi. Uuden täpän näkyminen testattiin sivustolla. Tämän jälkeen se piti vielä saada toimimaan oikein. Koodiin piti määritellä, että suoritettaessa se hakee 'itselleni' ja 'lapselle' suunnatut palvelut tietokannasta yhdellä haulilla ja tuo ne näkyviin sivustolle oikeaan kohtaan. Alla olevassa koodissa päivitys lihavoituna.

```
<p style="text-align: left">Etsin palveluita</p>
    <input type="radio" name="lapselle" value="0" style="margin: 4px 5px 0px
15px; float: left;" checked><span class="form" style="padding-left: 3px; color: #000000; float:
left;">Itselleni</span></input>
    <div style="clear:both"></div>
    <input type="radio" name="lapselle" value="1" style="margin: 4px 5px 0px
15px; float: left;"><span class="form" style="padding-left: 3px; color: #000000; float:
left;">Lapselle</span></input>
    <div style="clear:both"></div>
    <input type="radio" name="lapselle" value="2" style="margin: 4px 5px 0px
15px; float: left;"><span class="form" style="padding-left: 3px; color: #000000; float:
left;">N&uuml;yt&uuml; molemmat</span></input>
    <div style="clear:both"></div>
```

3.3. Palvelut-osion Elämäntilanteeni-valikko

Toinen osio sivuston päivityksessä oli Palvelut-sivulle Elämäntilanteeni-valikon muokkaaminen. Kyseiseen valikkoon täytyi tehdä kohta, jonka valitsemalla saisi valittua kaikki palvelut kerralla. Ennen tätä valikosta pystyi valitsemaan vain yhden määritellyn kohdan kerrallaan.

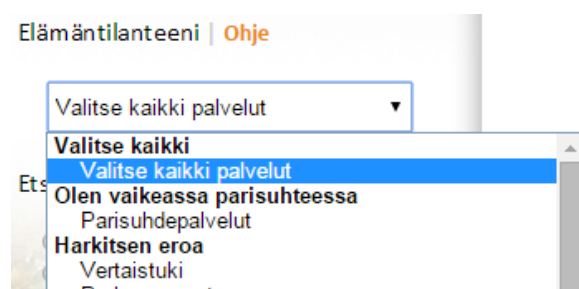

Kuva 5: Palvelut-osio ennen päivitystä

Toisista valikon osioista sai mallin, jonka pystyi kopiaimaan uudelle riville. Täytyi tehdä muita kohtia mallintaen erillinen yläotsikko ja sen alle alaotsikko, joka näkyy päivitetyssä kuvassa.

```
<optgroup label="Valitse kaikki"> <option value="kaikki">Valitse kaikki palvelut</option>
```

Valmista koodia testatessa, havaittiin tarve määrittellä, mikä vaihtoehdoista näkyisi valikon ruudussa, kun mitään ei oltu vielä valittu.

Kuva 6: Palvelut-osio päivityksen jälkeen

3.4. Koulutus-osion päivämäärät

Kolmanneksi keskityttiin tekemään koulutus-osiota. Sinne haluttiin saada koulutus- ja luennot- ilmoitukset järjestykseen päivämäärän mukaan. Samoin toivottiin, että ne häviäisivät sivulta kun päivämäärä on niiden loppumispäivämäärää suurempi.

Koulutukset ja luennot

Vanhemman neuvo -menetelmäkoulutus | Lahti

Osoite: Launeenkatu 8, Lahti

Ajankohta: 09.12.2014 - 05.05.2015

WWW-osoite: <https://ensijaturvakotienliitto-fi.directo.fi/tyomuodot/neuvokeskus2/ammattilaisille/eroneuvo-ja-vanhemman-neuvo-mene/vanhemman-neuvo-menetelmakoulutu/>

Vanhemman neuvo -menetelmäkoulutus antaa pätevyyden ohjata Menetelmäkoulutuksessa perehdytään vertaistukiryhmän ohjaam työskentelytapoihin ja ryhmässä käsiteltäviin teemoihin. Vanhempien terveysalan ammattilaisille, joilla on kokemusta ryhmän ohjaamisesta tukemisesta. Koulutukseen voivat hakeutua kuntien, järjestöjen ja

Vanhemman neuvo -menetelmäkoulutus | Tampere

Osoite: , Tampere

Ajankohta: 28.11.2014 - 27.03.2015

WWW-osoite: <https://ensijaturvakotienliitto-fi.directo.fi/tyomuodot/neuvokeskus2/ammattilaisille/eroneuvo-ja-vanhemman-neuvo-mene/vanhemman-neuvo-menetelmakoulutu/>

Kuva 7: Koulutukset ja luennot-osiosta näkymä

Ajankohtaan piti määrittellä koodilla myös missä muodossa ja järjestyksessä päivämäärä on. Koska koulutukset ja luennot ovat kaikki Suomessa, piti koodiin määrittää Suomen aikavyöhyke. Tämä saatiin suoritettua seuraavalla koodinpätkällä:

```
$pvm = $kou_lopetus;
$pvmlInfo = date_parse_from_format('d.m.Y', $pvm);
date_default_timezone_set('Finland/Helsinki');
$tempLapi = 0;
if(intval($pvmlInfo[year]) < intval(date("Y"))) {
$tempLapi = 1;
}
else if (intval($pvmlInfo[year]) == intval(date("Y"))) {
if(intval($pvmlInfo[month]) < intval(date("m"))) {
$tempLapi = 1;
}
else if (intval($pvmlInfo[month]) == intval(date("m"))) {
if(intval($pvmlInfo[day]) < intval(date("d"))) {
$tempLapi = 1;
}
```

```

}
}
}

```

3.5. Koulutus-osion muokkaus-tila

Neljänneksi koulutus-sivua piti päästä muokkaamaan admin-tilassa samalla tavalla kuin palvelut-osiossa. Sivulla oli vain mahdollisuus poistaa sinne lisätty koulutus, eikä mahdollisuutta muokata niitä mitenkään. Eli jos halusi tehdä muokkausta tiettyyn koulutukseen, piti poistaa koko koulutus ja tehdä uusi koulutus tarvittavilla muutoksilla.

```

if(isset($_POST['delbutton']))
{
$id = $_POST['id'];
$delete = "DELETE FROM koulutus WHERE kou_id = $id";
mysql_query($delete) or die("Virhe poistettaessa palvelua");
echo "<script>alert('Koulutus poistettu tietokannasta!')</script>";
header('Location: '.$_SERVER['REQUEST_URI']);
}

```

Tämä vaati kokonaan uuden tiedoston tekoa, jolla pystyisi muokkaamaan sivuille tehtyä koulutusta. Kts liite 1.

3.6. Koulutus-osion muokkaus-sivun kalenteri

Viidenneksi koulutusten muokkaus-sivulle tarvittiin kalenteri, jolla pystyisi lisäämään tuleviin koulutuksiin päivämäärät. Nämä päivät valittaisiin kalenterista. Koulutusten kestot näkyisivät aloituspäivästä lopetuspäivään.

< November 2014								December 2014							
wk	Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	wk	Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
44	26	27	28	29	30	31	1	48	30	1	2	3	4	5	6
45	2	3	4	5	6	7	8	49	7	8	9	10	11	12	13
46	9	10	11	12	13	14	15	50	14	15	16	17	18	19	20
47	16	17	18	19	20	21	22	51	21	22	23	24	25	26	27
48	23	24	25	26	27	28	29	52	28	29	30	31	1	2	3
49	30	1	2	3	4	5	6								

Kuva 8: Muokkaa-koulutus -sivun kalenteri

Vanhemman neuvo -menetelmäkoulutus | Lahti

Osoite: Launeenkatu 8, Lahti

Ajankohta: 09.12.2014 - 05.05.2015

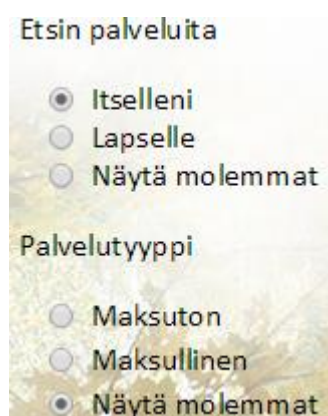
WWW-osoite: <https://ensijaturvakotienliitto-fi.directo.fi/tyomuodot/neuvokeskus2/ammattilaisill-ja-vanhemman-neuvo-mene/vanhemman-neuvo->

Kuva 9: Koulutukset ja luennot-osio

Kts. Kalenterin muutos liitteessä 2, josta nähdään kalenterin toiminta ja ajankohtien hallinta.

3.7. Sivuston toiminta ja tietoturva

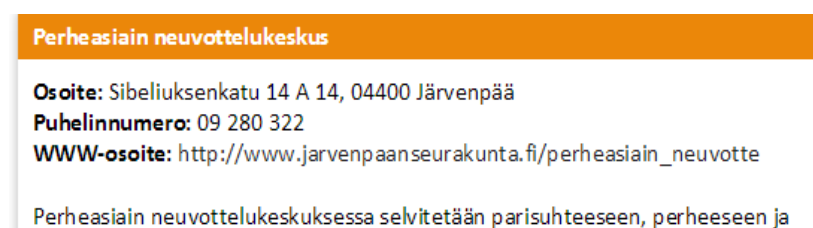
Asiakkaan kanssa sovittiin, että sivuston toimintoja ja tietoturvallisuutta alettaisiin testaamaan. Testaus käsitti kaikki mahdolliset haut ja toiminnot, jotka pystyttiin tekemään ilman kirjautumista sivustolle ja kirjautumalla adminina. Sama tehtiin sivuston kaikille välilehdille ja osioille tietokoneilla ja mobiililaitteilla. Sivuja testattiin myös eri internet selaimilla. Mahdollisten lisäparannusta vaativien seikkojen löydyttyä, esitettiin ne työnantajalle. He sitten päättivät haluaisivatko he niiden korjausta. Testauksessa huomattiin ensimmäisenä, että kaikki täpät sivustoilla eivät olleet samanlaiset. Palvelut-osion 'maksuton' ja 'maksullinen' -täpät piti joko muuttaa sellaisiksi, että ne pystyisi molemmat valitsemaan samaa aikaa tai sitten lisäämään siihen kolmas täppä, joka näyttäisi molemmat. Päädyttiin jälkimmäiseen ratkaisuun.

Kuva 10: Palvelut-osio

Sivuja silmäillessä huomattiin myös, että palvelut-osiossa tietyt palveluilmotukset eivät sopeineet freimeihin, vaan teksti ylitti ne ja sai sen näyttämään sopimattomalta sivuston tyyliin nähden. Aluksi häiriötä tähän ei löytynyt, sillä vain muutamassa kohdassa kymmenistä kävi näin. Palvelun tietoja kokeiltiin muuttaa kirjoittamalla ne uudestaan samanlaisiksi, mutta sekään ei näyttänyt toimivan. Lopulta tajuttiin, että sivusto ei pystynyt katkaisemaan ylipitkää palvelun nettiosoitetta ja tästä syystä se jatkoi freimien ulkopuolelle tekstiä. Sivusto ei

osannut katkaista yhtenäistä sanaa uudelle riville, vaan jatkoi sitä oikealle freimien ulkopuolelle.

Kuva 11: Palvelut-osio ja freimit

Painettaessa hiirellä osoitteen päälle huomaa, että osoite ei ole kokonaan mahtunut freimien sisälle.

www.jarvenpaanseurakunta.fi/perheasiain_neuvottelukeskus_etusivu.asp

Kuva 12: Palvelut-osio ja linkin pituus

Piti laskea ja testata kuinka monta merkkiä mahtuisi freimien sisään ja tämän jälkeen määritellä, miten se kirjoitetaan koodiin. Tulokseksi tuli, että 55 merkkiä mahtuu hyvin freimien sisäpuolelle.

```
$wwwosoite2 = substr($wwwosoite, 0, 55);
```

Sivuston virheraportteja selaillessa havaittiin, että siellä ilmoitettiin samasta virheestä useampaan kertaan. Oli vaikeaa tajuta aluksi, mistä virheet johtuivat, kunnes virheiden esiintymisen ajankohdat huomattiin. Kun sivustoa oli testattu kännykällä, huomattiin ajankohtien täsmänneen virheilmoituksiin ja näin saatiin selville mobiililaitteilla kirjautumisesta syntyvä ongelma.

Sivustolla testattiin myös pääsisikö 'muokkaa' sivulle ilman kirjautumista. Yllätykseksi sivulle päästiin, mutta sivulla oli vain tyhjät laatikot. Tämä herätti ajatuksen, että oli olemassa ohjelma, jolla pystyisi mahdollisesti syöttämään vääriä tietoja huonosti suojatuille nettisivustoille. Ohjelmaa koitettiin ja toimihan se. Sivulle lähetettiin kustomoitu post-paketti ja testattiin ilmestyikö tiedot serverille niin kuin ne oli pistetty. Homma toimi, mikä tarkoitti sitä, että kenen tahansa olisi ollut mahdollista muuttaa palveluiden tietoja, kuten osoitteita, puhelinnumeroita, nettisivuja tai kenelle palvelu oli tarkoitettu.

```
global $u; if($u -> isLoggedIn()){
```

Yllä esitetty koodi piti laittaa muokkaa.php sisälle, jotta sisällön pystyisi näkemään vain kun on kirjautuneena.

4. Arviointi ja loppupäätelmät

Tavoite sivuston päivitykselle toteutui asiakkaan antamien määrittelyjen ja toiveiden mukaisesti. Porttaaliin saatiin toiminnalliset muutokset toteutettua ja toimimaton koodi toimivaksi sekä tietoturva-aukot poistettua. Suurimpana haasteena oli dokumentaation puute, koska sitä ei ollut olemassa. Dokumentaation puuttuessa iso osa ajasta meni selvittäessä koodin rakennetta. Kirjalliset lähteet tukevat koodin kommentointia. Itse kirjoitinkin koodiin kommentteja, joista selviää ainakin se, mitä tässä kohdassa koodia tehdään. Nyt kun tarkemmin ajattelee, niin olisi ollut hyvä, jos olisin tehnyt erillisen tiedoston pelkästään muuttamilleni asioille ja koodeille. Siitä olisi seuraavan päivittäjän ehkä helpompi jatkaa sivuston ylläpitämistä.

Asiakkaan antamien toivomusten jatkuva tarkistaminen ja muotoilu haluttuun asuun työn edetessä oli välttämätöntä. Erilaiset näkökulmat sivuston tarvittavista parannuksista ja muokkauksista aiheutti läpi projektin haasteita. Osaksi tämän takia molemmat osapuolet oppivat projektista paljon, kun tavoitteet tulivat konkreettisemmin näkyville molempien näkökulmista, eikä oltu enään mielikuva-asteella. Omat php-aidot kehittyivät projektin edetessä huomattavasti ja mielenkiinto php-kieleen lisääntyi entisestään.

Yleisesti ottaen projekti oli erittäin mielenkiintoinen ja positiivinen. Asiakas oli erittäin tyytyväinen tulokseen ja he saivat enemmän parannuksia kuin olivat toivoneet. He myöskin olivat tyytyväisiä aikataulun nopeuteen. Sivuston toimivuus mahdollistaa nyt avun ihmisille, jotka tarvitsevat tukea vaikeassa elämäntilanteessa. Olen tyytyväinen, että pystyin välillisesti vaikuttamaan heidän mahdollisuuksiinsa saada apua.

Ammatillista kehittymistä tapahtui myös siten, että sain syvennettyä php-taitojani ja opin uutta internet sivustojen ylläpidosta ja toimivuudesta.

Vaikka näennäisesti sivuille ei paljon uutta tehtykään, uutta koodia syntyi paljon. Pieni haluttu muutos saattoi tarvita kymmeniä rivejä koodia, jotta saatiin toivottu tulos. PHP-kieltä on alun vaikeuksien jälkeen yllättävän miellyttävä käyttää. Se toimii niin kuin pitää ja on järjestelmällinen sekä nopea. Pitää vain tietää, minne kohtaan koodin pätkän laittaa, jotta se toimii oikein. Aluksi tulikin katsottua paljon neuvoa eri tietolähteistä ja ilman niitä aikaa olisi kulunut paljon enemmän, sillä kokeilua ja epäonnistumisia olisi ollut paljon.

Lisähaastetta toi se, että piti toimia sivun kokeilujen suhteen ripeästi, jotta mahdollinen sivujen käyttäjä ei törmäisi tilanteeseen, jossa sivu tai joku sen osioista ei toimisikaan toivotulla tavalla, jolloin hän ei saisi haluttua apua.

Lähtisin vastaavaan haasteeseen ehdottomasti mukaan uudelleen ja voisin suositella tällaista myös kenelle tahansa muulle, joka haluaa auttaa, oppia ja syventää koodauksen taitojaan. Vastaavasta tehtävästä ei haasteet eikä mielenkiinto varmasti lopu kesken, sillä aina löytyy uutta parannettavaa eikä kahta samanlaista sivua ole.

Lähteet

Appelo, J. 2013. Management 3.0. Leading Agile Developers, Developing Agile Leaders. 4. painos. USA. Pearson Education.

Heinisuo, R. & Rauta, I. 2007. PHP & MySQL - Tietokantapohjaiset verkkopalvelut. 4. uudistettu painos. Jyväskylä: Gummerus.

Kemppinen, J. 2011. Ketterät menetelmät osana projektitoimintaa. Opinnäytetyö. Laurea Leppävaara

Kolehmainen, K. 2006. PHP & MySQL - Teoriasta käytäntöön. 1. painos. Jyväskylä: Gummerus.

Ullman, L. 2012. PHP and MySQL for Dynamic Web Sites. 4. painos. USA. Peachpit Press.

Kuvat

Kuva 1: Apuaeroon.fi-portaali.....	6
Kuva 2: Kuinka PHP toimii. (http://users.jyu.fi/~kolli/ITK215_05/php/php-toiminta.png)	9
Kuva 3: Palvelut-osio ennen päivitystä Kuva 4: Palvelut-osio päivityksen jälkeen.....	11
Kuva 5: Palvelut-osio ennen päivitystä	12
Kuva 6: Palvelut-osio päivityksen jälkeen	12
Kuva 7: Koulutukset ja luennot-osiosta näkymä	13
Kuva 8: Muokkaa-koulutus -sivun kalenteri	14
Kuva 9: Koulutukset ja luennot-osio	15
Kuva 10: Palvelut-osio.....	15
Kuva 11: Palvelut-osio ja freimit	16
Kuva 12: Palvelut-osio ja linkin pituus	16

Liitteet

Liite 1 Palveluiden muokkaus.....	19
Liite 2: Alkamispäivämäärä	24

Liitteet

1.

```

<h1>Muokkaa palvelua</h1><br>
<h2>
<?php
    $db = Loader::db();

    if(isset($_POST['muokkaa']))
    {
        $id = $_POST['id'];

        $kysely = "SELECT * FROM palvelu WHERE paL_id = $id";

        $shaku = mysql_query($kysely) or die("Virhe kyselyssä!");

        //käydään tavarat läpi
        for ($i = 0; $i < mysql_num_rows($shaku); $i++) {
            //haetaan nimi, hinta ja määrä muuttujiin
            $pal_id = mysql_result($shaku, $i, "paL_id");
            $nimi = mysql_result($shaku, $i, "paL_nimi");
            $puhelinumero = mysql_result($shaku, $i,

```

```

"pal_puhelinnumero");
    $katuosoite = mysql_result($haku, $i, "pal_katuosoite");
    $postinnumero = mysql_result($haku, $i, "pal_postinro");
    $palkaupunki = mysql_result($haku, $i, "pal_kaupunki");
    $wwwosoite = mysql_result($haku, $i, "pal_linkki");
    $kuvaus = mysql_result($haku, $i, "pal_kuvaus");
    $maksullisuus = mysql_result($haku, $i, "pal_maksullisuus");
    $lapsille = mysql_result($haku, $i, "pal_lapsille");
    $kaikkikaupungit = mysql_result($haku, $i,

"pal_kaikkikaupungit");
    $kaupungit = mysql_result($haku, $i, "pal_kaupungit");

    $parisuhde = mysql_result($haku, $i, "parisuhdepalvelut");
    $har_vertaistuki = mysql_result($haku, $i,

"harkitsee_vertaistuki");
    $har_perheneuvonta = mysql_result($haku, $i,

"harkitsee_perheneuvonta");
    $har_vanhemmuus = mysql_result($haku, $i,

"harkitsee_vanhemmuus");
    $eroa_vertaistuki = mysql_result($haku, $i,

"eroamassa_vertaistuki");
    $eroa_vanhemmuus = mysql_result($haku, $i,

"eroamassa_vanhemmuus");
    $eroa_lakiapu = mysql_result($haku, $i, "eroamassa_lakiapu");
    $eroa_kriisiapu = mysql_result($haku, $i,

"eroamassa_kriisiapu");
    $eroa_kaytannonasiat = mysql_result($haku, $i,

"eroamassa_kaytannonasiat");
    $eron_vertaistuki = mysql_result($haku, $i,

"eronnut_vertaistuki");
    $eron_vanhemmuus = mysql_result($haku, $i,

"eronnut_vanhemmuus");
    $eron_kriisiapu = mysql_result($haku, $i, "eronnut_kriisiapu");
    $eron_tapaamisvaikeudet = mysql_result($haku, $i,

"eronnut_tapaamisvaikeudet");
    $eron_lastenpalvelut = mysql_result($haku, $i,

"eronnut_lastenpalvelut");
    $pal_laheisille = mysql_result($haku, $i, "palvelut_laheisille");

    }
}
echo "

<form action=\"\" method=\"POST\">
<table><tr><td style=\"width: 60%;\" valign=\"top\">
<table cellpadding=\"8px\">
<tr><td><p>Palvelun nimi</p></td><td><input type=\"text\"
name=\"pal_nimi\" style=\"width: 250px;\" value=\"$nimi\"></td></tr>
<tr><td><p>Puhelinnumero</p></td><td><input type=\"text\"
name=\"pal_puhelinnumero\" style=\"width: 250px;\"
value=\"$puhelinnumero\"></td></tr>
<tr><td><p>Katuosoite</p></td><td><input type=\"text\"
name=\"pal_katuosoite\" style=\"width: 250px;\" value=\"$katuosoite\"></td></tr>
<tr><td><p>Kaupunki</p></td><td><input type=\"text\"
name=\"pal_kaupunki\" style=\"width: 250px;\" value=\"$palkaupunki\"></td></tr>
<tr><td><p>Postinnumero</p></td><td><input type=\"text\"
name=\"pal_postinro\" style=\"width: 250px;\" value=\"$postinnumero\"></td></tr>
<tr><td><p>Linkki<br><span style=\"font-size: 11px; color:
#3b3b3b;\">Lisää linkki kokonaisuudessaan sisältäen http:// -alun.<br>Esimerkiksi:
http://www.google.fi</span></p></td><td><input type=\"text\" name=\"pal_linkki\"
style=\"width: 250px;\" value=\"$wwwosoite\"></td></tr>
<tr><td valign=\"top\"><p>Kuvaus</p></td><td valign=\"top\"><textarea
name=\"pal_kuvaus\" style=\"width: 250px; height: 100px;\">$kuvaus</td></tr>
<tr><td><p>Tarjolla kaikissa kaupungeissa</p></td><td>;

```

```

        if ($kaikkikaupungit == 1)
            {echo "<input type=\"checkbox\" name=\"pal_kaikkikaupungit\"
value=\"1\" checked></input>";}
        else
            {echo "<input type=\"checkbox\"
name=\"pal_kaikkikaupungit\" value=\"1\"></input>";}

        echo "</td></tr>
        <tr><td valign=\"top\"><p><b>TAI</b> listaa kaupungit<br><span
style=\"font-size: 11px; color: #3b3b3b;\">Erottele kaupungit pilkuilla, esim:<br>Lahti, Heinola,
Hollola</span></p></td><td><textarea name=\"pal_kaupungit\" style=\"width: 250px; height:
100px;\">$kaupungit</textarea></td></tr>

        <tr><td><p>Palvelu on tarkoitettu</p></td><td>";

        if ($lapsille == 0)
            { echo"<input type=\"radiol\" name=\"pal_lapsille\" value=\"0\"
style=\"margin: 0px 5px 5px 15px;\" checked><span class=\"form\" style=\"padding-left: 3px; color:
#585858;\">Aikuiselle</span></input>
            <input type=\"radiol\" name=\"pal_lapsille\" value=\"1\" style=\"margin:
5px 5px 5px 15px;\" ><span class=\"form\" style=\"padding-left: 3px; color:
#585858;\">Lapselle</span></input><br>";}
        else
            { echo"<input type=\"radiol\" name=\"pal_lapsille\" value=\"0\"
style=\"margin: 0px 5px 5px 15px;\" ><span class=\"form\" style=\"padding-left: 3px; color:
#585858;\">Aikuiselle</span></input>
            <input type=\"radiol\" name=\"pal_lapsille\" value=\"1\" style=\"margin:
5px 5px 5px 15px;\" checked><span class=\"form\" style=\"padding-left: 3px; color:
#585858;\">Lapselle</span></input><br>";}

        echo "</td></tr>
        <tr><td><p>Palvelutyypit</p></td><td>";

        if ($maksullisuus == "maksuton")
            {echo "<input type=\"radiol\" name=\"pal_maksullisuus\"
value=\"maksuton\" style=\"margin: 0px 5px 5px 15px;\" checked><span class=\"form\"
style=\"padding-left: 3px; color: #585858;\">Maksuton</span></input>
            <input type=\"radiol\" name=\"pal_maksullisuus\" value=\"maksullinen\"
style=\"margin: 5px 5px 5px 15px;\" ><span class=\"form\" style=\"padding-left: 3px; color:
#585858;\">Maksullinen</span></input>";}
        else
            {echo "<input type=\"radiol\" name=\"pal_maksullisuus\"
value=\"maksuton\" style=\"margin: 0px 5px 5px 15px;\" ><span class=\"form\" style=\"padding-left:
3px; color: #585858;\">Maksuton</span></input>
            <input type=\"radiol\" name=\"pal_maksullisuus\" value=\"maksullinen\"
style=\"margin: 5px 5px 5px 15px;\" checked><span class=\"form\" style=\"padding-left: 3px; color:
#585858;\">Maksullinen</span></input>";}

        echo "<br></td></tr></table></td><td style=\"width: 40%;\"
        valign=\"top\"><table>

        <tr><td><p>Valitse ne ruudut, millä hakuehdoilla haluat tämän palvelun
löytyvän.</p></td></tr>

        <tr><td valign=\"top\"><p><b><br>Vaikea parisuhde</b><br>";
        if ($parisuhde == 0){echo"<input type=\"checkbox\"
name=\"parisuhdepalvelut\"
value=\"1\">Parisuhdepalvelut</input></p></td></tr>";}else{echo"<input type=\"checkbox\"
name=\"parisuhdepalvelut\" value=\"1\" checked>Parisuhdepalvelut</input></p></td></tr>";}

        echo "<tr><td valign=\"top\"><p><b><br>Harkitsen eroa</b><br>";
        if ($har_vertaistuki == 0){echo"<input type=\"checkbox\"
name=\"harkitsee_vertaistuki\" value=\"1\">Vertaistuki</input><br>";}else{echo"<input
type=\"checkbox\" name=\"harkitsee_vertaistuki\" value=\"1\" checked>Vertaistuki</input><br>";}
        if ($har_perheneuvonta == 0){echo"<input type=\"checkbox\"
name=\"harkitsee_perheneuvonta\" value=\"1\">Perheneuvonta</input><br>";}else{echo"<input

```

```

type="checkbox" name="harkitsee_perheneuvonta" value="1"
checked>Perheneuvonta</input><br>;}
    if ($har_vanhemmuus == 0){echo<input type="checkbox"
name="harkitsee_vanhemmuus"
value="1">Vanhemmuus</input></p></td></tr>;}else{echo<input type="checkbox"
name="harkitsee_vanhemmuus" value="1" checked>Vanhemmuus</input></p></td></tr>;}

    echo "<tr><td valign="top"><p><b><br>Olen eroamassa</b><br>;
    if ($eroa_vertaistuki == 0){echo<input type="checkbox"
name="eroamassa_vertaistuki" value="1">Vertaistuki</input><br>;}else{echo<input
type="checkbox" name="eroamassa_vertaistuki" value="1" checked>Vertaistuki</input><br>;}
    if ($eroa_vanhemmuus == 0){echo<input type="checkbox"
name="eroamassa_vanhemmuus" value="1">Vanhemmuus</input><br>;}else{echo<input
type="checkbox" name="eroamassa_vanhemmuus" value="1"
checked>Vanhemmuus</input><br>;}
    if ($eroa_lakiapu == 0){echo<input type="checkbox"
name="eroamassa_lakiapu" value="1">Lakiapu</input><br>;}else{echo<input
type="checkbox" name="eroamassa_lakiapu" value="1" checked>Lakiapu</input><br>;}
    if ($eroa_kriisiapu == 0){echo<input type="checkbox"
name="eroamassa_kriisiapu" value="1">Kriisiapu</input><br>;}else{echo<input
type="checkbox" name="eroamassa_kriisiapu" value="1" checked>Kriisiapu</input><br>;}
    if ($eroa_kaytannonasiat == 0){echo<input type="checkbox"
name="eroamassa_kaytannonasiat" value="1">Käytännön
asiat</input></p></td></tr>;}else{echo<input type="checkbox"
name="eroamassa_kaytannonasiat" value="1" checked>Käytännön
asiat</input></p></td></tr>;}

    echo "<tr><td valign="top"><p><b><br>Olen eronnut</b><br>;
    if ($eron_vertaistuki == 0){echo<input type="checkbox"
name="eronnut_vertaistuki" value="1">Vertaistuki</input><br>;}else{echo<input
type="checkbox" name="eronnut_vertaistuki" value="1" checked>Vertaistuki</input><br>;}
    if ($eron_vanhemmuus == 0){echo<input type="checkbox"
name="eronnut_vanhemmuus" value="1">Vanhemmuus</input><br>;}else{echo<input
type="checkbox" name="eronnut_vanhemmuus" value="1"
checked>Vanhemmuus</input><br>;}
    if ($eron_kriisiapu == 0){echo<input type="checkbox"
name="eronnut_kriisiapu" value="1">Kriisiapu</input><br>;}else{echo<input
type="checkbox" name="eronnut_kriisiapu" value="1" checked>Kriisiapu</input><br>;}
    if ($eron_tapaamisvaikeudet == 0){echo<input type="checkbox"
name="eronnut_tapaamisvaikeudet" value="1">Tapaamisvaikeudet ja toimimattomat
sopimukset</input><br>;}else{echo<input type="checkbox"
name="eronnut_tapaamisvaikeudet" value="1" checked>Tapaamisvaikeudet ja toimimattomat
sopimukset</input><br>;}
    if ($eron_lastenpalvelut == 0){echo<input type="checkbox"
name="eronnut_lastenpalvelut" value="1">Lasten
palvelut</input></p></td></tr>;}else{echo<input type="checkbox"
name="eronnut_lastenpalvelut" value="1" checked>Lasten palvelut</input></p></td></tr>;}

    echo "<tr><td valign="top"><p><b><br>Olen läheinen</b><br>;
    if ($pal_laheisille == 0){echo<input type="checkbox"
name="palvelut_laheisille" value="1">Palvelut
läheisille</input></p></td></tr>;}else{echo<input type="checkbox"
name="palvelut_laheisille" value="1" checked>Palvelut läheisille</input></p></td></tr>;}

    echo "</table> </td></tr></table>
<input type="hidden" name="ids" value="$id">

<input type="submit" name="submit" value="Päivitä palvelu" onclick="return
confirm('Haluatko varmasti päivittää palvelun syötetyillä tiedoilla?)" style="width: 260px;
height: 30px; background-color: #eb8709; border: 2px solid #ffffff;
-moz-box-shadow: 0px 0px 10px #999; -webkit-box-shadow: 0px 0px
10px #999; box-shadow: 0px 0px 10px #999;
color: #ffffff; font-weight: bold; padding: 5px; width: 200px; margin:
10px 0px 0px 10px;
"><br>

</form>;?>

```

<?php

```

if(isset($_POST['submit']))
{
    $ids = $_POST['ids'];
    $pal_nimi = $_POST['pal_nimi'];
    $pal_puhno = $_POST['pal_puhelinnumero'];
    $pal_katuosoite = $_POST['pal_katuosoite'];
    $pal_kaupunki = $_POST['pal_kaupunki'];
    $pal_postinro = $_POST['pal_postinro'];
    $pal_linkki = $_POST['pal_linkki'];
    $pal_kuvaus = $_POST['pal_kuvaus'];
    $pal_lapsille = $_POST['pal_lapsille'];
    $pal_maksullisuus = $_POST['pal_maksullisuus'];
    if($_POST['pal_kaikkikaupungit'] == "1"){ $pal_kaikkikaupungit =
$_POST['pal_kaikkikaupungit']; $pal_kaupungit = ""; }else{ $pal_kaikkikaupungit = "0";
$pal_kaupungit = $_POST['pal_kaupungit']; }
    if($_POST['parisuhdepalvelut'] == "1"){ $parisuhdepalvelut =
$_POST['parisuhdepalvelut']; }else{ $parisuhdepalvelut = "0"; }
    if($_POST['harkitsee_vertaistuki'] == "1"){ $harkitsee_vertaistuki =
$_POST['harkitsee_vertaistuki']; }else{ $harkitsee_vertaistuki = "0"; }
    if($_POST['harkitsee_perheneuvonta'] == "1"){ $harkitsee_perheneuvonta
= $_POST['harkitsee_perheneuvonta']; }else{ $harkitsee_perheneuvonta = "0"; }
    if($_POST['harkitsee_vanhemmuus'] == "1"){ $harkitsee_vanhemmuus =
$_POST['harkitsee_vanhemmuus']; }else{ $harkitsee_vanhemmuus = "0"; }
    if($_POST['eroamassa_vertaistuki'] == "1"){ $eroamassa_vertaistuki =
$_POST['eroamassa_vertaistuki']; }else{ $eroamassa_vertaistuki = "0"; }
    if($_POST['eroamassa_vanhemmuus'] == "1"){ $eroamassa_vanhemmuus =
$_POST['eroamassa_vanhemmuus']; }else{ $eroamassa_vanhemmuus = "0"; }
    if($_POST['eroamassa_lakiapu'] == "1"){ $eroamassa_lakiapu =
$_POST['eroamassa_lakiapu']; }else{ $eroamassa_lakiapu = "0"; }
    if($_POST['eroamassa_kriisiapu'] == "1"){ $eroamassa_kriisiapu =
$_POST['eroamassa_kriisiapu']; }else{ $eroamassa_kriisiapu = "0"; }
    if($_POST['eroamassa_kaytannonasiat'] ==
"1"){ $eroamassa_kaytannonasiat =
$_POST['eroamassa_kaytannonasiat']; }else{ $eroamassa_kaytannonasiat = "0"; }
    if($_POST['eronnut_vertaistuki'] == "1"){ $eronnut_vertaistuki =
$_POST['eronnut_vertaistuki']; }else{ $eronnut_vertaistuki = "0"; }
    if($_POST['eronnut_vanhemmuus'] == "1"){ $eronnut_vanhemmuus =
$_POST['eronnut_vanhemmuus']; }else{ $eronnut_vanhemmuus = "0"; }
    if($_POST['eronnut_kriisiapu'] == "1"){ $eronnut_kriisiapu =
$_POST['eronnut_kriisiapu']; }else{ $eronnut_kriisiapu = "0"; }
    if($_POST['eronnut_tapaamisvaikeudet'] ==
"1"){ $eronnut_tapaamisvaikeudet =
$_POST['eronnut_tapaamisvaikeudet']; }else{ $eronnut_tapaamisvaikeudet = "0"; }
    if($_POST['eronnut_lastenpalvelut'] == "1"){ $eronnut_lastenpalvelut =
$_POST['eronnut_lastenpalvelut']; }else{ $eronnut_lastenpalvelut = "0"; }
    if($_POST['palvelut_laheisille'] == "1"){ $palvelut_laheisille =
$_POST['palvelut_laheisille']; }else{ $palvelut_laheisille = "0"; }

    $kysely = "UPDATE palvelu SET pal_nimi = '$pal_nimi', pal_puhelinnumero
= '$pal_puhno', pal_katuosoite = '$pal_katuosoite', pal_postinro = '$pal_postinro', pal_kaupunki =
'$pal_kaupunki', pal_linkki = '$pal_linkki', pal_kuvaus = '$pal_kuvaus', pal_maksullisuus =
'$pal_maksullisuus', pal_lapsille = '$pal_lapsille', pal_kaupungit = '$pal_kaupungit',
pal_kaikkikaupungit = '$pal_kaikkikaupungit', parisuhdepalvelut = '$parisuhdepalvelut',
harkitsee_vertaistuki = '$harkitsee_vertaistuki', harkitsee_perheneuvonta =
'$harkitsee_perheneuvonta', harkitsee_vanhemmuus = '$harkitsee_vanhemmuus',
eroamassa_vertaistuki = '$eroamassa_vertaistuki', eroamassa_vanhemmuus =
'$eroamassa_vanhemmuus', eroamassa_lakiapu = '$eroamassa_lakiapu', eroamassa_kriisiapu =
'$eroamassa_kriisiapu', eroamassa_kaytannonasiat = '$eroamassa_kaytannonasiat',
eronnut_vertaistuki = '$eronnut_vertaistuki', eronnut_vanhemmuus = '$eronnut_vanhemmuus',
eronnut_kriisiapu = '$eronnut_kriisiapu', eronnut_tapaamisvaikeudet =
'$eronnut_tapaamisvaikeudet', eronnut_lastenpalvelut = '$eronnut_lastenpalvelut',
palvelut_laheisille = '$palvelut_laheisille' WHERE pal_id = $ids";

    $shaku = mysql_query($kysely) or die("Virhe lisättäessä tietoja!");

    echo "<script>alert('Palvelu päivitetty tietokantaan!')</script>";

```

```
header("Location: http://apuaeroon.fi/palvelut");
```

2.

```
echo "<p>Alkamispäivämäärä</p>
      <span id=\"calendar_1\"></span>";

echo "<script type=\"text/javascript\">
      var cal_1 = new Calendar({
          element: 'calendar_1',
          inline: true,
          months: 1,
          onSelect: function (element, selectedDate, date, cell) {
              document.getElementById('date_1').innerHTML
= selectedDate;
          }
      });
      cal_1.option({
          'dayNames': ['Su','Ma','Ti','Ke','To','Pe','La'],
          'monthNamesFull':
['Tammikuu','Helmikuu','Maaliskuu','Huhtikuu','Toukokuu','Kesäkuu','Heinäkuu','Elokuu','Syyskuu','Lok
akuu','Marraskuu','Joulukuu'],
          'startDay': 1,
          'dateFormat': 'd.m.Y'
      }).refresh();
</script>
<span id=\"date_1\" style=\"border: 2px #000; padding: 2px
5px;\">$alkuaika</span>
<input type=\"hidden\" name=\"alkuaika\" id=\"alkuaika\">";

echo "<p>Loppumispäivämäärä</p>
      <span id=\"calendar_2\"></span>";

echo "<script type=\"text/javascript\">
      var cal_2 = new Calendar({
          element: 'calendar_2',
          inline: true,
          months: 1,
          onSelect: function (element, selectedDate, date, cell) {
              document.getElementById('date_2').innerHTML
= selectedDate;
          }
      });
      cal_2.option({
          'dayNames': ['Su','Ma','Ti','Ke','To','Pe','La'],
          'monthNamesFull':
['Tammikuu','Helmikuu','Maaliskuu','Huhtikuu','Toukokuu','Kesäkuu','Heinäkuu','Elokuu','Syyskuu','Lok
akuu','Marraskuu','Joulukuu'],
          'startDay': 1,
          'dateFormat': 'd.m.Y'
      }).refresh();
</script>
<span id=\"date_2\" style=\"border: 2px #000; padding: 2px
5px;\">$loppuaika</span>
<input type=\"hidden\" name=\"loppuaika\" id=\"loppuaika\" value='2'>";

echo "<script type=\"text/javascript\">
      function copySpanContent() {
          document.getElementById(\"loppuaika\").value =
document.getElementById(\"date_2\").innerHTML;
          document.getElementById(\"alkuaika\").value =
document.getElementById(\"date_1\").innerHTML;
```